

**KOLLEKTIVAVTAL
FÖR STYRMÄN**

mellan

ÅLANDS LANDSKAPSREGERING

och

FINLANDS SKEPPSBEFÄLSFÖRBUND R.F.

för tiden

1.4.2015 - 31.3.2017

KOLLEKTIVAVTALSPROTOKOLL

Parterna förnyar det kollektivavtal för styrmän som har varit i kraft mellan Ålands landskapsregering och Finlands Skeppsbefälsförbund rf och med nedannämnda ändringar.

1 § Avtalsperiod

Avtalsperioden är 1.4.2015 - 31.3.2017.

2 § Löneförhöjning 1.4.2014

Grundlönerna i kollektivavtalet för styrmän på frigående färjor höjs med 20 euro fr.o.m. 1.4.2014 och de euromässiga tilläggen höjs med 1,05 %.

3 § Löneförhöjning 1.4.2015

Grundlönerna höjs med 0,4 % och eurobeloppen med 0,4 procent.

4 § Löneförhöjning 2016

Arbetsmarknadens centralorganisationer har i sysselsättnings- och tillväxtavtalet, överenskommit om att sammanträda i juni 2015 för att granska det allmänna ekonomiska läget, förverkligandet av strukturella reformer, sysselsättningen, exportens och konkurrenskraftens utveckling samt faktorer som påverkat dessa. På basen av denna granskning överenskommer arbetsmarknadens centralorganisationer om kostnadseffekten och tidpunkten för genomförandet av lönesättningen under sysselsättnings- och tillväxtavtalets andra period.

Parterna har överenskommit om att förverkliga lönesättningen med den kostnadseffekt och vid den tidpunkt som centralorganisationerna överenskommer. Detaljerna angående lönesättningen överenskomms mellan parterna omedelbart efter att centralorganisationerna för egen del har överenskommit om saken.

5 § Naturaförmåner

Naturaförmånerna justeras enligt sedvanlig praxis 1.1.2015, 1.1.2016 och 1.1.2017.

6 § Avslutande av kollektivavtal under pågående avtalsperiod

Ifall inte arbetsmarknadens centralorganisationer innan den 15.6.2015 överenskommer om lönesättningen i den andra avtalsperioden i sysselsättnings- och tillväxtavtalet eller om parterna inte kan överenskomma om förverkligandet av lönesättning och/eller tidpunkten för den, har parterna rätt att uppsäga kollektivavtalet den 31.3.2016 genom att meddela den andra parten senast fyra (4) månader innan detta.

7 § Anskaffnings-, förnyelse- och byteskostnader gällande behörighetsbrev och specialbehörigheter i enlighet med STCW-konventionen.

En ny paragraf 27 § infogas:

Arbetstagaren skall, när arbetsförhållandet inleds, inneha de behörighetsbrev och specialbehörighetsintyg som ett mottagande av befattningen kräver. Under arbetsförhållandet är arbetstagaren berättigad att få ersättning för anskaffnings-, förnyelse- och byteskostnader för STCW konventionsenliga fartygs- och uppgiftsspecifika specialbehörigheter inkluderande kursavgifter och anskaffning av kursmaterial, resekostnader, uppehälle och inlösen av behörighetsintygen.

8 § Bestämmelser i det gamla kollektivavtalet som utgår eller ändras:

- 1 § Kollektivavtalets tillämpningsområde stryks ”samt på Doppingens befälhavare”.
- 8 § Befälhavartillägg stryks.
- 9 § Maskintillägg för däcksbefäl stryks.
- 10 § Ansvarstillägg stryks.
- 37 § ändras enligt följande: Ombudsmännen för undertecknat förbund äger rätt att i förbundets ärenden och i rent fackliga frågor besöka Ålands landskapsregerings färjor så att besätningens arbete inte störs. Vid sådant besök bör ombudsmannen förete sin fullmakt.

9 § Framskjutande av årssemester på grund av arbetsoförmåga

Parterna har överenskommit om, att när ändringarna som gjorts i semesterlagen gällande framskjutandet av årssemesteren på grund av arbetsoförmåga, även kommer i kraft gällande semesterlagen för sjömän, gäller denna rätt till framskjutande även årssemesterdagar som baserar sig på kollektivavtal. Därtill har parterna överenskommit om att dessa ändringar noteras i kollektivavtalen så att de är i kraft när lagen träder i kraft.

10 § Uppsägning av avtalet

Detta avtal är i kraft under tiden 1.4.2015-31.3.2017 med beaktande av uppsägningsmöjligheten enligt 5 § i kollektivavtalsprotokollet. Avtalet fortsätter härefter att vara i kraft ett år i sänder, ifall det inte av någondera parten sägs upp minst sex veckor innan giltighetstiden löper ut. Förhandlingar skall inledas snarast efter uppsägandet.

Mariehamn, den 5 februari 2015

Ålands landskapsregering

Finlands Skeppsbefälsförbund r.f.

LönebilagaLönerna från **1.4.2014**

Styrman	Grundlön	1 932,80
	Seglationstillägg	367,31
	Kostpenning/dag	14,74
	Sjukkost/dag	22,04

Lönerna från **1.4.2015**

Styrman	Grundlön	1 940,53
	Seglationstillägg	368,78
	Kostpenning/dag	14,83
	Sjukkost/dag	22,16

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	3
1 § Kollektivavtalets tillämpningsområde	3
2 § Arbetsförhållandet inleds	3
3 § Anställning av befäl	3
4 § Särskilt om befälsbemanningen på rutt med ordinarie turlista	4
LÖN OCH LÖNETILLÄGG	4
5 § Löner	4
6 § Ålderstillägg	4
7 § Lön under vintern	5
8 § Seglationstillägg	5
ARBETSTID & ARBETSTIDSERSÄTTNINGAR	5
9 § Allmänt om arbetstid	5
10 § Ordinarie arbetstid	5
11 § Arbetstidens organisation	6
12 § Med arbetstid jämförbar tid	6
13 § Ersättning för övertidsarbete	7
14 § Vederlag för arbetstidsutjämning	7
15 § Ersättning av vederlag	7
16 § Uträkning av lönen för den fritid som ges som ersättning för övertidsarbete	8
17 § Ersättning för arbete utfört på helgfri lördag	9
18 § Ersättning för helgarbete	9
19 § Ersättning för arbete utfört under vissa helgaftnar	10
20 § Arbete av uttryckningsnatur	10
21 § Vaktskiftesvederlag	11
22 § Beredskapspenning	11
SÄRSKILDA ERSÄTTNINGAR	11
23 § Logiförmån	11
24 § Sjukkost	11
25 § Kostpenning	12
26 § Resekostnadsersättning och dagtraktamente	12
27 § Anskaffnings- förnyelse och byteskostnader gällande behörighetsbrev och specialbehörigheter i enlighet med STCW- konventionen.....	12
LEDIGHETER MED LÖN AV SOCIALA SKÄL	12
28 § Semester	12

29 §	Hälsovård och lön under sjukdomstid	13
PERSONALUTBILDNING		13
30 §	Allmänt	13
31 §	Samordnad personalutbildning	14
32 §	Studieledighet	14
FÖRTROENDEMÄN OCH FACKLIG VERKSAMHET		15
33 §	Förtroendemännen	15
34 §	Kommunikationsmedel åt förtroendemän och arbetsskyddsfullmäktige	15
35 §	Ombudsmän	16
36 §	Arbetsstudier	16
37 §	Fackföreningsavgifter	16
UPPSÄGNING OCH PERMITTERING		16
38 §	Uppsägning och permittering	16
MENINGSSKILJAKTIGHETER, FÖRHANDLINGAR & ARBETSFRED		17
39 §	Meningsskiljaktigheter	17
40 §	Förhindra arbetsnedläggelse	17
UPPSÄGNING AV AVTALET		17
41 §	Avtalets giltighetstid och uppsägning	17

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 § Kollektivavtalets tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kollektivavtal tillämpas på löne- och arbetsvillkoren för styrmän på Ålands landskapsregerings frigående färjor.

2 § Arbetsförhållandet inleds

I fråga om arbetsförhållandets inledande tillämpas vad som stadgas i sjöarbetsavtalslagen.

3 § Anställning av befäl

1. Då befälsvakanser uppkommer skall vakansen först utbjudas internt. Rätt att söka har ordinarie befälsanställda samt vikarier och andra tidigare anställda i befälsställning på de frigående färjorna. Information om lediga vakanser skickas ombord minst en månad före sista ansökningsdag och placeras på anslagstavla ombord.
2. Ifall vakansen inte fylls genom intern anställning lediganslås den externt. Vakansen utannonseras åtminstone i ortspressen.

Både vid intern förflyttning och extern rekrytering tillämpas följande:

1. Vakanserna söks skriftligt.
2. Sökande måste vara formellt behörig och lämplig för arbetet ifråga.
3. Valet skall vara objektivt och ingen får försättas i en sämre ställning på grund av ålder, kön, politisk åskådning, facklig verksamhet eller annan med dessa jämförbar omständighet. (Se även sjöarbetsavtalslagen 2 kap 2 §).
4. Vid val mellan sökanden som uppfyller punkt 2 ovan. skall graden av behörighet beaktas, dessutom arbetserfarenhet på i första hand landskapsregeringens fartyg och i andra hand på övriga fartyg, samt pålitlighet, utbildning, kunskap och intresse för arbetet ifråga.
5. Innan ett beslut om anställning av befäl fattas skall beslutsförslaget delges berörd förtroendemann, fartygets huvudbefälhavare och i fråga om maskinbefäl även huvudmaskinchef och dessa ges möjlighet att yttra sig i ärendet.
6. Beslut om anställning tas av trafikavdelningens avdelningschef på basen av förslag från rederienheten inklusive de yttranden som inkommit i enlighet med punkt 5 ovan.

4 § Särskilt om befälsbemanningen på rutt med ordinarie turlista

1. På alla fartyg med ordinarie turlista på rutterna
  - Långnäs - Galtby
  - Hummelvik - Torsholma
 skall ombord under fartygets drift finnas befälhavare och styrman.

 På Viggen (eller ersättande fartyg) på linjen Åva-Osnäs bör utöver befälhavaren finnas styrman under åtminstone tre månader under året enligt behov. Perioden för när fartyget bemannas med styrman bestämmer arbetsgivaren i samråd med huvudbefälhavaren. Befälhavaren har rätt i enlighet med sjölagen att utöka bemanningen.
2. Arbetsgivaren skall i samband med löneutbetalningen skicka en uträkning (lönespecifikation), av vilken framgår lönens storlek och grunderna för hur den har fastställts.
3. Vid ändringar av fartygets rutter eller tidtabell som anses ändra på bemanningen av befäl med hänvisning till ovan ska i första hand minst bemanningscertifikatet följas, men förhandling kan begäras från respektive arbetstagar-organisation. Kortare och tillfälliga förändringar kan göras mellan arbetsgivaren och huvudbefälhavaren. Om en överenskommelse inte kan nås på detta sätt sker en förhandling mellan avtalsparterna.

LÖN OCH LÖNETILLÄGG

5 § Löner

1. Lönerna för färjanställda fastställs i enlighet med ikraftvarande lönebilaga.
2. Löneutbetalning för den fasta avlöningen samt övertidsersättning från föregående månad utbetalas den sista dagen i månaden. Om månadens sista dag är en söckenlördag eller helgdag, betalas avlöningen på föregående vardag.
3. Arbetsgivaren ska i samband med löneutbetalning eller då man gör justeringar i lönen till arbetstagaren överlämna en uträkning (lönespecifikation), av vilken framgår lönens storlek och grunderna för hur den har fastställts. Arbetsgivaren ska även redogöra på lämpligt sätt för ändringar av arbetstidsjournalen, som ligger till grund för löneberäkningen.

6 § Ålderstillägg

1. Medlem av besättningen är berättigad till ålderstillägg som motsvarar 5 % av grundlönen efter 2, 4, 6, 8, 11 och 14 års tjänstgöring.
2. Till tjänstgöringstid som berättigar till ålderstillägg räknas den tid som besättningsmedlem varit anställd i huvudsyssla i motsvarande tjänst eller arbetsuppgifter på andra fartyg. Som huvudsyssla anses anställningsförhållande där den sammanlagda arbetstiden varit i genomsnitt

minst 20 timmar per vecka.

3. Ålderstillägg kan tillräknas besättningsmedlem först efter att han eller hon uppvisat sakenliga intyg över tidigare tjänstgöring som berättigar till ålderstillägg till Ålands landskapsregerings lönekontor.
4. Då tjänstgöringstid som berättigar till ålderstillägg uppfylls mitt i en kalendermånad, beaktas arbetstagarens rätt till ålderstillägget från början av följande kalendermånad.

7 § Lön under vintern

1. Under vintersäsongen kan medlem av besättningen anvisas även annat arbete, som motsvarar hans yrkeskunskap med bibehållande av lön jämte fasta tillägg oförändrade.
2. Lön jämte fasta tillägg erläggs även under vintersäsongen också i det fall, att inget arbete kunnat ordnas.

8 § Seglationstillägg

Som ett fast lönetillägg betalas ett seglationstillägg. Beloppet framgår av lönebilagan. Seglationstillägget räknas inte in i grunden för andra förmåner, med undantag av semesterersättningen.

ARBETSTID & ARBETSTIDSERSÄTTNINGAR

9 § Allmänt om arbetstid

Ombord på fartygen tillämpas lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart till den del ingenting annat i detta avtal anges, samt vad som skilt för sig har stadgats eller avtalats rörande tjänstevillkoren för de sjömän, som omfattas av detta avtal.

10 § Ordinarie arbetstid

1. Den ordinarie arbetstiden är högst 8 timmar per dygn och högst 40 timmar per vecka.
2. Som arbetstid räknas den tid som har använts för att utföra arbetet samt den beredskap som anges i 7 § 1 mom. lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart.
3. Som arbetstid räknas inte matrast, som är minst en halvtimme lång, och inte heller minst timslång vilopaus, ifall sjöman under den tiden får avlägsna sig

från sin arbetsplats.

4. Vid uträkning av ordinarie arbetstid bör med den jämställas söckenhelger, uttagna vederlagsledigheter, halvdagsledigheter i stöd av sjöarbetsavtalslagen samt motiverat besök på läkarmottagning på fartygsägarens bekostnad samt frånvaro av annan av arbetstagaren själv oberoende orsak. Detta moment tillämpas inte vid uträkning av ersättning för övertidsarbete per vecka.

11 § Arbetstidens organisation

1. I fråga om avlösningssystemets närmare förverkligande avtalas om detta mellan företrädare för landskapsregeringen och fartygets förtroendeman i enlighet med de riktlinjer, som avtalsparterna gemensamt har dragit upp.
2. Ifall samförstånd om avlösningssystemet inte kan nås mellan landskapsregeringens representant och besättningens företrädare, avgörs frågan i förhandlingar mellan kollektivavtalsparterna.
3. Ordinarie arbetstid kan förläggas annorlunda än vad som har stadgats i 5 § 2 mom. lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart, om det ingår en överenskommelse om detta.
4. Ifall ordinarie arbetstid förläggs till annan tid än mellan kl. 07.00 och 17.00 bör den ordinarie arbetstiden, med undantag för vilopaus, placeras i en följd.
5. Arbetstiden inleds en halvtimme före den av befälhavaren beordrade avgångstiden och upphör en halvtimme efter det att liggeorder har utfärdats. Denna halvtimmesregel beaktas inte, ifall det är fråga om byte av besättning på fartyg i arbetstur eller ifall matrast eller vilopaus, som anges i 13 § 2 mom, är längre än en halv timme men kortare än två timmar. Vid uträkning av arbetstiden inräknas inte matrast och inte heller andra avbrott i arbetet ombord ifall ombordanställd härvid med sin förmans tillstånd får avlägsna sig från arbetsplatsen och avbrottet varar minst en timme.

12 § Med arbetstid jämförbar tid

Vid uträkning av ersättning för övertidsarbete per vecka i enlighet med 14 § lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart räknas som arbetstid även den tid, under vilken vederbörande sjöman har befunnit sig på semester, vederlagsledighet eller på ledighet i enlighet med 7 § 2 eller 3 mom. 13 eller 14 § lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart. Vidare beaktas såsom jämförbar med arbetstid nyårsdag, första maj, självstyrelsedag och självständighetsdag, som infaller på annan veckodag än lördag eller söndag, samt tid som åtgått till motiverat läkarbesök och tid för arbetsoförmåga på basen av läkarintyg. Som arbetstid räknas härvid det antal timmar, som den beviljade ledighetens längd utvisar, dock högst 8 timmar per dygn eller högst 40 timmar per vecka.

13 § Ersättning för övertidsarbete

Ersättning för övertidsarbete bör räknas ut skilt för sig för varje gång övertidsarbete har utförts. Påbörjad övertidstimme ersätts som full timme ifall inte övertidsarbetet påbörjas omedelbart efter den ordinarie arbetstidens slut, då övertiden kan räknas ut med en halv timmes noggrannhet.

14 § Vederlag för arbetstidsutjämning

Arbetstiden har förkortats till 38 timmar per vecka så, att två timmar vederlag uppstår per vecka.

15 § Ersättning av vederlag

1. Vederlag ska så vitt möjligt i första hand ges som vederlagsledighet under verksamhetsperioden och i samband med semester. När vederlaget erläggs i pengar under pågående arbetsförhållande ersätts en timmes vederlag med 1/164 av sjömannens penninglön per månad.
2. I vederlagsledighet inräknas inte påsklördag, självstyrelsedagen, midsommarafton och julafton.
3. När arbetstagare befinner sig på vederlagsledighet på trettondagsafton, skärtorsdag, valborgsmässoafton, Kristi himmelfärdsdagen, allhelgonadagsafton, självständighetsdagsafton och nyårsafton är arbetstagarens vederlagsavdrag tre timmar, oberoende av om fartyget befinner sig i hamn eller till sjöss.
4. Ifall vederlaget ges i form av ledighet under fortgående arbetsförhållande motsvaras den ordinarie arbetstiden under varje vardag av lika många timmars vederlagsledighet. Ifall vederlaget ges i pengar i samband med att arbetsförhållandet upphör utgör penninglönen för en dag 1/30 av sjömannens penninglön per månad (grundlön) jämte eventuella ålderstillägg. Härvid berättigar 6,5 vederlagstimmar till en dags vederlagsersättning. Sjöman är även berättigad till ersättning för naturaförmåner i enlighet med i lagen om sjömans semester stadgade grunder.
5. Insjuknande under vederlagsledighet jämföras med sjukdomsfall under fartygstjänstgöring.
6. Vad som i 3 och 5 mom. av denna paragraf har avtalats om beviljande av vederlagsledighet gäller även övertidsledighet som ges mot övertidsarbete per dygn eller per vecka.
7. Vederlagen bör klaras upp per år.

16 § Uträkning av lönen för den fritid som ges som ersättning för övertidsarbete

1. Lönen för den fritid (vederlagsledighet) som ges som ersättning för övertidsarbete till arbetstagare vid landskapsregeringens frigående färjor beräknas enligt följande:
2. Vid arbetsdagar som understiger åtta timmar minskar införtjänat vederlag till den del arbetsdagen understiger åtta timmar.
3. Till de under en månad uttagna vederlagstimmarna adderas ledig tid under lördagar, söndagar och helgdagar. Helt ledig lördag, söndag eller helgdag räknas som åtta timmar ledig tid. Vid arbete under åtta timmar sådan dag minskas antalet lediga timmar i motsvarande grad. Sådana dagar före helg då ordinarie arbetstid är tre timmar räknas i detta hänseende som åtta timmar ordinarie arbetstid. Semester räknas till den sista semesterdagen, sedan annan ersättning t.ex. vederlagsersättning, sjukersättning eller lön för arbetad dag. Under semester, sjukskrivning, ledighet utan lön eller motsvarande räknas inte lediga timmar.
4. Antalet lediga dagar fås genom att summan timmar enligt ovanstående beräkning, divideras med åtta. Antalet lediga dagar bestäms med två decimalers noggrannhet.
5. Arbetstagaren erlaggs 18 % förhöjd lön för den fritid (vederlagsledighet) som ges som ersättning för övertidsarbete.
6. Till arbetstagaren ska för vederlagsledigheten betalas en lön som fås genom att hans eller hennes genomsnittliga dagslön, som beräknas enligt nedanstående förfarande, multipliceras med antalet vederlagslediga dagar.
  - Den genomsnittliga dagslönen för de delar av lönen som oberoende av hur arbetstiden, arbetade dagar eller lediga dagar förläggs betalas för en månad, beräknas genom att lönedelarna summeras och divideras med 30 samt det sålunda erhållna resultatet multipliceras med koefficienten 0,18.
  - Vid detta avtals ingående avses med lönedelar som oberoende av hur arbetstiden, arbetade dagar eller lediga dagar förläggs betalas för en månad, utöver månadslönen beredskapstillägg, befälhavartillägg, maskinchefstillägg, ansvarstillägg för befälhavare, ansvarstillägg för maskinchef och maskintillägg.
  - Den genomsnittliga dagslönen för helg-, kvälls- och nattersättningar beräknas genom att den för helg-, kvälls och nattersättningar genomsnittliga månadsförtjänsten under kvalifikationsperioden divideras med 30 samt det sålunda erhållna resultatet multipliceras med koefficienten 1,18.

17 § Ersättning för arbete utfört på helgfri lördag

1. Bestämmelser om ersättning för övertidsarbete per vecka utfört på helgfri lördag ingår i 14 § lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart. För på helgfri lördag i hamn utförd övertid per vecka har arbetstagaren ifall han eller hon så önskar rätt till nedan i 3 mom. angivna penningersättning. Bestämmelser om ersättning för övertidsarbete som har utförts på helgfri lördag, per dygn, ingår i lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart. Ifall arbete, som har utförts på helgfri lördag, inte är övertidsarbete per dygn eller övertidsarbete per vecka, ersätts utfört arbete såsom anges nedan i 2 och 3 mom.
2. Till sjöman erlaggs för arbete, som han eller hon har utfört under ordinarie arbetstid på helgfri lördag till sjöss vederlag, som motsvarar den tid, som denne har använt för att utföra arbetet. Sagda ersättning erlaggs för ordinarie arbetstids del även för arbete i anslutning till fartygets drift då fartyget ligger i hamn.
3. Till sjöman erlaggs, när fartyget ligger i hamn ett helt lördagsdygn, för arbete, som han eller hon har utfört ombord under ordinarie arbetstid på helgfri lördag en ersättning per timme, som utgör 1/102 av hans eller hennes månadslön, eller ges, med sjömannens samtycke eller när avlösningssystemet så kräver, 1,4 timme vederlag per timme under förutsättning av att inte om annat uttryckligen har avtalats när arbetsförhållandet inleddes eller övergång till avlösningssystemet skedde.

18 § Ersättning för helgarbete

1. Bestämmelser om ersättning för på helgdag utfört övertidsarbete per dygn, samt ersättning för på helgdag utfört övertidsarbete per vecka ingår i 13 §, 14 § och 17 § 2 mom. lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart. Ifall på helgdag utfört arbete inte är övertidsarbete per dygn eller övertidsarbete per vecka, ersätts utfört arbete så som anges nedan i 2 och 3 mom.
2. Till sjöman erlaggs för annat än till fartygets drift anslutet arbete, som han eller hon har utfört på helgdag under ordinarie arbetstid i hamn, i stället för helgarbetsersättning i enlighet med 17 § 1 mom. lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart, som ersättning per timme 1/63 av hans eller hennes månadslön eller ges på sjömannens begäran eller ifall avlösningssystemet så kräver 2,0 timmar vederlag per timme under förutsättning av att inte om annat uttryckligen har avtalats då arbetsförhållandet inleddes eller övergång till avlösningssystemet skedde.
3. Till sjöman erlaggs för arbete, som han eller hon har utfört på ordinarie arbetstid under helgdag till sjöss en ersättning, som motsvarar den tid som denne har använt för arbetet och därutöver erlaggs helgarbetsersättning enligt 17 § 1 mom. lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart. Sagda ersättningar erlaggs för ordinarie arbetstids del även i hamn för arbete, som har med fartygets drift att göra.

4. Vidare är en sjöman berättigad till 8 timmars extra vederlag för varje helgdag under vilken fartyget befinner sig till sjöss. För ankomst- och avgångsdygn, som infaller på helgdag, är sjöman berättigad till en timmes extra vederlag för var tredje påbörjad timme, som fartyget befinner sig till sjöss. Sjöman är berättigad till ersättning enligt detta moment endast om denna är förmånligare än helgarbetsersättning enligt 17 § 1 mom. lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart.
5. Lön för Ålands självstyrelsedag erläggs enligt samma grunder som lön för självständighetsdagen.

19 § Ersättning för arbete utfört under vissa helgaftnar

1. Ifall den ersättning, som enligt lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart bör utgå för arbete, som har utförts på i det följande nämnda helgaftnar, är förmånligare än den ersättning, som anges i 2 och 3 mom, erläggs till sjömannen i stället för ersättning enligt 2 och 3 mom. ersättning enligt lagen.
2. Då fartyg ligger i hamn under trettondagsafton, långfredagsafton, valborgsmässoafton som infaller på vardag, Kristi himmelfärdsdagsafton, allhelgonadagsafton och självständighetsdagsafton som infaller på vardag, är sjöman för mer än 3 timmar utfört arbete under ordinarie arbetstid berättigad till ersättning i enlighet med vad som i detta kollektivavtal stadgats om ersättning för arbete utfört på helgfri lördag. Sagda 3 timmar bör förläggas mellan kl. 06.00 och kl. 12.00.
3. För arbete som utförts efter kl. 12.00 på påsklördag, valborgsmässoafton som infaller på vardag, midsommarafton, allhelgonadagsafton samt på självständighetsdagsafton, julafton och nyårsafton vilka infaller på vardag, bör erläggas ersättning i enlighet med 21 § 2 mom.
4. Om ersättning för arbete som har utförts före kl 12.00 under ordinarie arbetstid på påsklördag, midsommarafton och på julafton som infaller på vardag, har stadgats i 17 § 1 mom. lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart.
5. För arbetsdag som på trettondagsafton, skärtorsdag och Kristi himmelfärdsdagsafton överstiger 3 timmar betalas en timme vederlag för varje utförd arbetstimme som överstiger 3 timmar. Ifrågavarande vederlag betalas i pengar (månadslönen/ 164).

20 § Arbete av utryckningsnatur

1. Ifall besättningsmedlem beordrats att under sin fritid infinna sig på fartyget för att utföra någon uppgift erläggs för detta som ersättning på vardag en timmes lön och på helgdag två timmars lön såvida han eller hon inte blir anvisad något arbete.

2. Ifall vederbörande blir anvisad arbete och arbetet varar högst en timme, erläggs till honom eller henne, utöver den i det föregående nämnda extra ersättningen, lön för en timme samt därutöver övertidsersättning om arbetet samtidigt är övertidsarbete.

21 § Vaktskiftesvederlag

För vaktskiftesarbete erläggs till skeppsbefäl som arbetar i skift, för utförda arbetstimmar i kvälls- och nattskiftesarbete till sjöss, ett särskilt vaktskiftesvederlag i minuter enligt följande:

Kvällsskiftesarbete, kl. 18.00- 24.00	13 minuter vederlag/h
Nattskiftesarbete, kl. 00.00- 06.00	13 minuter vederlag/h

22 § Beredskapspenning

1. I avlöningen ingår ersättning för sådan beredskap som åsyftas i 7 § 2 mom. i lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart. Annan ersättning för beredskap utbetalas enbart i den situation som nämns nedan i 2 mom.
2. Om trafikgående fartyg ligger stilla mer än 24 timmar, betalas en extra beredskapspenning uppgående till 50 % av den enkla timersättningen för beordrad beredskapstid som överstiger 14 timmar. Den extra beredskapspenningen betalas till dess att arbetstagaren sätts i arbete igen eller till dess att beredskapen på annat sätt avbryts. Under beredskapen enligt detta mom. ska arbetstagaren vara anträffbar och inställa sig ombord inom 30 minuter.

SÄRSKILDA ERSÄTTNINGAR

23 § Logiförmån

Om fartyget går i sådan trafik att besättningsmedlem inte regelbundet kan bo i sitt hem i land bör för honom eller henne reserveras godtagbar inkvartering ombord eller i land. Ifall inkvartering inte kan ordnas ersätts de verkliga kostnaderna enligt räkning.

24 § Sjukkost

1. Då sjöman under sjukdomstid har rätt till underhåll och han eller hon inte vårdas på sjukhus, betalas sjukkost. Beloppet framgår av lönebilagan.
2. Beloppet för sjukkost justeras efter att skatteförvaltningen utfärdat sin årliga anvisning rörande naturaförmåner.

25 § Kostpenning

1. Som ersättning för kost utbetalas kostpengar till vederbörande befäl för lediga dagar enligt lönebilagan. Även i det fall att vederbörande inte är inkvarterad ombord på fartyget utgår dock ersättning för logi enbart enligt 24 §.
2. Beloppet för kostpenning justeras efter att skatteförvaltningen utfärdat sin årliga anvisning rörande naturaförmåner.

26 § Resekostnadsersättning och dagtraktamente

1. Ifall besättningsmedlem på arbetsgivarens uppdrag är tvungen att företa tjänsteresa utom fartyget erläggs till honom eller henne dagtraktamente och resekostnadsersättning i enlighet med Ålands landskapsregerings tjänstekollektivavtal om resekostnadsersättningar.
2. Dagtraktamentes storlek fastställs i enlighet med Ålands landskapsregerings tjänstekollektivavtal om resekostnadsersättningar.

27 § Anskaffnings- förnyelse och byteskostnader gällande behörighetsbrev och specialbehörigheter i enlighet med STCW-konventionen

Arbetstagaren skall, när arbetsförhållandet inleds, inneha de behörighetsbrev och specialbehörighetsintyg som ett mottagande av befattningen kräver. Under arbetsförhållandet är arbetstagaren berättigad att få ersättning för anskaffnings-, förnyelse- och byteskostnader för STCW konventionsenliga fartygs- och uppgiftsspecifika specialbehörigheter inkluderande kursavgifter och anskaffning av kursmaterial, resekostnader, uppehälle och inlösen av behörighetsintygen.

LEDIGHETER MED LÖN AV SOCIALA SKÄL**28 § Semester**

1. Med semester avses ledighet i enlighet med semesterlag för sjömän, inklusive de ändringar som ingår i detta avtal. Vid beräkandet av semesterledigheten räknas sex vardagar för varje vecka. Helgdagar ingår inte i semesterdagarna.
2. Sjöman, som har varit i Ålands landskapsregerings tjänst i fem år, är berättigad till full semester om 32 vardagar för två fulla semesterkvalifikationsperioder.
3. Arbetstagare, som varit i Ålands landskapsregerings tjänst under 5 år är berättigad till full semester om 30 vardagar för två fulla semesterkvalifikationsperioder.

4. Avbrott, under vilken besättningsmedlem i stöd av sjöarbetsavtalslagen erhåller sjukvård på statens bekostnad, betraktas inte som avbrott i tjänstgöringen.
5. Semesterpremien utgör 50 % av semesterlönen.
6. Semesterpremien erläggs i samband med den löneutbetalning, då sjömannens semesterlön utbetalas.
7. Ifall semestern är uppdelad, utbetalas när varje del av semestern inleds, den del av semesterpenningen som motsvarar denna, och iakttas vad som i det föregående har stadgats.

29 § Hälsovård och lön under sjukdomstid

1. Är arbetstagare förhindrad att utföra sitt arbete till följd av sjukdom eller kroppsskada, äger han eller hon medan arbetsförhållandet fortgår, rätt att under den tid hindret varar erhålla lön.
2. För andra arbetstagare än fartygsbefälhavare gäller att lön utbetalas under högst 60 dagar för sådan tid när arbetstagaren är förhindrad att utföra sitt arbete till följd av sjukdom eller kroppsskada. För fartygsbefälhavare tillämpas vad som i sjöarbetsavtalslagen är stadgat om saken.
3. Till den del bestämmelser om hälsovård och sjukfrånvaro under sjukdomstid saknas i detta kollektivavtal eller i sjöarbetsavtalslagen, tillämpas bestämmelser som gäller för Ålands landskapsregerings arbetstagare.

PERSONALUTBILDNING

30 § Allmänt

1. Med personalutbildning avses utbildning som på arbetsgivarens försorg arrangeras eller anskaffas för den anställda personalen. Personalutbildningen kan gälla facklig grundutbildning eller vidareutbildning, som omfattar kompletterande utbildning, fortbildning, omskolning och introduktion. Frivilliga studier räknas inte som personalutbildning.
2. Arbetsgivaren ersätter anställd persons direkta kostnader och förtjänstförlust till följd av personalutbildning. Om personalutbildningen meddelas utom arbetstid, ersätter arbetsgivaren den anställda personens direkta kostnader härav.
3. Arbetsgivaren strävar till att främja yrkesutbildningen för sin ordinarie personal.

31 § Samordnad personalutbildning

Samarbete mellan kollektivavtalsparterna ifråga om personalutbildning kan ske i anslutning till statsförvaltningen, kollektivavtals- och arbetsförhållandeåtgärderna, förtroendemannaverksamheten, arbetarskyddet och annan personalförvaltning. Utbildningen kan förverkligas i samarbete mellan kollektivavtalsparterna, eller på annat ändamålsenligt sätt.

32 § Studieledighet

1. Arbetstagaren äger rätt till i lagen om studieledighet avsedd ledighet för deltagande i nedan nämnd fackföreningsutbildning utan att arbetsförhållandet bryts.
2. För den tid studieledighet som beviljats för fackföreningsutbildning i anslutning till ämbetsverksdemokrati och arbetarskydd, ska arbetsgivaren ersätta arbetarskyddsfullmäktigen och dennes suppleant samt arbetarskyddsombudet (förtroendemannen, om arbetsplatsen saknar arbetarskyddsombud) för de direkta kostnaderna och förtjänstförlusten som uppkommer i samband med ifrågavarande utbildningstillfälle, för högst en månads tid.
3. För den tid studieledighet beviljats för förtroendemannautbildning, ersätter arbetsgivaren huvud- och vice förtroendemannen i sin tjänst, annan i förtroendemannaavtalet avsedd förtroendeman och deras suppleanter samt fackavdelningens ordförande, deras förtjänstförlust samt erlägger 7,60 euro per dag som ersättning för måltidskostnader under högst en månad per utbildningstillfälle.
4. Ansökan om studieledighet bör göras med minst två veckors förbehåll, om utbildningstillfället varar högst fem dagar och minst sex veckors förbehåll, om utbildningstillfället varar över fem dagar.
5. Skulle beviljande av studieledighet under den tid som avses i ansökan om studieledighet medföra kännbar olägenhet för arbetsgivarens verksamhet, äger arbetsgivaren rätt att uppskjuta den tidpunkt då studieledigheten ska börja med högst sex månader eller, då det är fråga om utbildning som upprepas med längre mellanrum än sex månader, högst tills följande motsvarande utbildningstillfälle anordnas.
6. Om arbetsgivaren utnyttjar ovannämnda uppskjutningsrätt, bör han till huvudförtroendemannen eller motsvarande annan förtroendeman samt den berörda personen, minst tio dagar innan utbildningstillfället börjar meddela orsaken till att det inte är möjligt att bevilja studieledigheten.
7. En förutsättning för ersättandet av förtjänstförlusten och de direkta kostnaderna i ovan avsedda fall, är att utbildningstillfallets program godkänts mellan kollektivavtalsparterna, eller arbetstagare och arbetsgivaren, och att det

ansluter sig till vederbörande persons samarbetsuppgift.

8. För annan än ovan avsedd fackföreningsutbildning bör i mån av möjlighet beviljas studieledighet utan lön. Vid ansökan om sagda studieledighet ska ovan nämnda tidsförbehåll tillämpas.
9. Vid beräkandet av arbetstagares rätt till studieledighet beaktas den sammanlagda tiden för studieledigheter med anledning av fackförenings-, förtroendemannautbildning samt studieledighet utan lön. Som studieledighet räknas inte den tid, för vars del arbetsgivaren i enlighet med ovanstående erlägger löneförmärer till anställd person, under dock högst en månad per kalenderår.
10. För deltagande i utbildningstillfällen disponerad tid räknas som arbetstagarens arbetstid, på sätt därom överenskommits i vederbörande arbetstidsavtal.

FÖRTROENDEMÄN OCH FACKLIG VERKSAMHET

33 § Förtroendemännen

1. Undertecknat förbund äger rätt att tillsätta lokala förtroendemän på landskapets frigående färjor för att övervaka att detta kollektivavtal efterföljs.
2. För att tillsätta förtroendeman kan på arbetsplatsen förrättas val. Ifall valet hålls på arbetsplatsen, bör i 1 mom avsedd tjänsteman beredas möjlighet att delta i valet. Valarrangemangen och valförrättningen får dock inte inverka onödigt störande på arbetet. Om tidpunkt och plats för valet bör överenskommas med arbetsgivaren senast 14 dygn före valförrättningen. Arbetsgivaren ger person, som har utsetts av undertecknat förbund eller dess registrerade underförening, möjlighet att förrätta valet.
3. Undertecknat förbund eller dess vederbörande underförening bör skriftligt meddela arbetsgivaren om tillsatta förtroendemän. I fråga om eventuell suppleant för förtroendemannen bör ytterligare meddelas under vilka omständigheter denne fungerar som förtroendemannens ställföreträdare.
4. Med undertecknat förbund eller underförening avtalas om för vilket i nämnda moment avsedda arbetsområde eller för vilken arbetsplats förtroendemannen väljs. Ifall överenskommelse inte kan nås kan ärendet hänskjutas till avtalsparterna för avgörande.

34 § Kommunikationsmedel åt förtroendemän och arbetsskyddsfullmäktige

Förtroendemän och arbetsskyddsfullmäktige erhåller rätt att använda telefon och dator på arbetsplatsen i den utsträckning som behövs för att de ska kunna fullgöra sina uppdrag.

35 § Ombudsmän

Ombudsmännen för undertecknat förbund äger rätt att i förbundets ärenden och i rent fackliga frågor besöka Ålands landskapsregerings färjor så att besättningsens arbete inte störs. Vid sådant besök bör ombudsmannen förete sin fullmakt.

36 § Arbetsstudier

1. De metod- och tidsstudier, som utförs på färjorna, bör i princip anses syfta till att förbättra inte endast arbetsresultatet utan också de färjanställdas inkomster. De förändringar i arbetsarrangemangen, som kan bli följden, får dock inte medföra oskäligen påfrestningar för dem som arbetar på färjorna och inte heller inverka negativt på deras inkomstnivå.
2. Förtroendemannen bör ges möjlighet att på arbetsplatsen studera hur metod- och tidsstudierna genomförs liksom de reformer, som verkställs på basen av dem, särskilt i fråga om lönearrangemang. Färjanställd bör underrättas om utredning, som direkt berör honom.

37 § Fackföreningsavgifter

Arbetsgivaren innehåller av de färjanställdas löner medlemsavgifterna i Finlands Skeppsbefälsförbund r.f. per löneutbetalningsperiod under förutsättning av att vederbörande har gett sin fullmakt därtill, och redovisar avgifterna på av förbundet anvisat bankkonto. Till arbetstagaren överlämnas vid årets slut eller då arbetsförhållandet upphör ett intyg över det innehållna beloppet, avsett för beskattningen.

UPPSÄGNING OCH PERMITTERING**38 § Uppsägning och permittering**

Beträffande uppsägning och permittering tillämpas bestämmelserna i sjöarbetsavtalslagen.

MENINGSSKILJAKTIGHETER, FÖRHANDLINGAR & ARBETSFRED

39 § Meningsskiljaktigheter

1. Var och en som arbetar ombord på färja bör i arbetsfråga, som särskilt berör honom eller henne själv, i första hand vända sig till sin förman.
2. Meningsskiljaktigheter, som eventuellt uppstår vid tillämpningen av detta kollektivavtal, bör man med undvikande av allt dröjsmål i första hand försöka reda ut genom förhandlingar mellan den lokala arbetsgivaren och respektive förbunds lokala förtroendeman.
3. Ifall meningsskiljaktigheterna inte på detta sätt kan redas ut bör förtroendemannen rådgöra med respektive färjenhet, och om enighet inte kan nås, bör i ärendet uppgöras ett protokoll, som undertecknas av förhandlingsparterna och i vilket i korthet redogörs för de frågor, som har gett upphov till meningsskiljaktigheterna, samt vardera partens ståndpunkt i frågan. Därefter kan ärendet hänskjutas till utredning mellan Ålands landskapsregering och Skeppsbefälsförbundet. När någondera avtalsparten föreslår förhandlingar i ärendet bör dessa inledas snarast möjligt och senast inom en vecka efter det att förslaget har lagts fram.
4. I det fall att avtalsparterna inte har kunnat nå enighet i fråga om de meningsskiljaktigheter, som har uppstått, kan ärendet underställas arbetsdomstolens prövning.

40 § Förhindra arbetsnedläggelse

Under den tid som detta avtal gäller får inte vidtas strejk, lockout eller bojkott eller annan därmed jämförbar åtgärd, som riktar sig mot bestämmelserna i detta avtal eller avser att ändra detta avtal.

UPPSÄGNING AV AVTALET

41 § Avtalets giltighetstid och uppsägning

1. Detta avtal gäller 1.4.2015 - 31.3.2017 och även därefter för ett år i sänder, ifall det inte av någondera parten sägs upp minst sex veckor innan giltighetstiden löper ut.

2. Ifall avtalet sägs upp ska till den andra avtalsparten senast då förhandlingar om ett nytt kollektivavtal inleds och i vilket fall som helst före utgången av avtalets giltighetstid, överlämnas ett skriftligt förslag till ändring av kollektivavtalet.